

LIETUVOS PETANKĖS ASOCIACIJOS ETIKOS IR DRAUSMĖS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Kodekso paskirtis ir taikymas

1. Lietuvos petankės asociacijos etikos ir drausmės kodekso (toliau – šis kodeksas) paskirtis – įtvirtinti Lietuvos petankės bendruomenei aktualias elgesio normas, atitinkančias Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 3 straipsnyje nustatytus sporto veiklos principus ir grįstas visuotinai pripažintomis moralinėmis vertybėmis, teisiniais, organizaciniais ir profesiniais reikalavimais, apibrėžti atsakomybę už pažeidimus bei susisteminti taikytinas sankcijas.

2. Šis kodeksas taikomas ir yra privalomas:

- 2.1. Lietuvos petankės asociacijos (toliau – asociacija) valdymo organams ir jų nariams;
- 2.2. asociacijos etikos ir drausmės komisijai ir jos nariams;
- 2.3. į varžybų kalendorių įtrauktų varžybų oficialiems asmenims;
- 2.4. į varžybų kalendorių įtrauktų varžybų dalyviams;
- 2.5. asociacijos nariams.

3. Kai petankės sporto renginį Lietuvoje organizuoja ne asociacija, o kitas asmuo, renginio organizatorius atsako už etikos ir drausmės užtikrinimo priemonių taikymą pagal analogiją su numatytais šiame kodekse.

2 straipsnis. Sąvokos ir santrumpos

1. Šiame kodekse visuotinis narių susirinkimas, prezidentas ir valdyba reiškia asociacijos įstatuose numatytus organus.

2. Šiame kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos ir santrumpos:

2.1. **Drausmės pažeidimas** – petankės taisyklėse, asociacijos organų kompetencijos ribose patvirtintuose dokumentuose, šiame kodekse ir konkrečių varžybų nuostatuose numatytų organizacinių reikalavimų nevykdymas arba netinkamas vykdymas.

2.2. **EDK** – asociacijos etikos ir drausmės komisija.

2.3. **Etikos pažeidimas** – petankės taisyklėse ir šiame kodekse numatytų tinkamo elgesio normų nesilaikymas.

2.4. **F.I.P.J.P.** – Petankės ir Provanso žaidimo tarptautinė federacija.

2.5. **Komanda** – savo pavadinimą turinti dviejų arba trijų petankės žaidėjų grupė, suburta kolektyvinio žaidimo tikslu.

2.6. **Oficialieji asmenys** – konkrečių varžybų organizacinio komiteto nariai ir teisėjai.

2.7. **Organizacinis komitetas** – konkretus varžybas rengiančio ir pravedančio asmens paskirti varžybų vadovas, jo pavaduotojas ir varžybų sekretorius. Organizacinio komiteto tikslai – rūpintis sklandžia varžybų eiga, užtikrinti tvarką ir saugumą varžybų metu, fiksuoti įvykius, padėti teisėjui pritaikytų sankcijų įvykdymo klausimu, kai teisėjas to prašo.

2.8. **Pažeidimas** – bendrinė sąvoka, apimanti žaidimo, etikos ir drausmės pažeidimus.

2.9. **Petankės sporto renginys** – bendrinė sąvoka, apimanti su petanke susijusias varžybas, treniruotes, treniruočių stovyklas, pratybas, seminarus ir kt.

2.10. **Petankės taisyklės** – F.I.P.J.P. patvirtintos oficialios taisyklės petankės sportui, kurios etikos ir drausmės užtikrinimo požiūriu taikomos atsižvelgiant į nacionalinio reguliavimo ypatumus, asociacijos organų struktūrą bei turimų išteklių lemiamas organizacines galimybes.

2.11. **Nusižengimas** – sunkių pasekmių nesukėlęs vienkartinis pažeidimas.

2.12. **Sankcijos** – bendrinė sąvoka, apimanti visas nuobaudų ir papildomų poveikio priemonių rūšis, numatytas asociacijos įstatuose, petankės taisyklėse, šiame ir Pasauliniame antidopingo kodekse.

2.13. **Sporto klubas** – asociacijos narys, licencijuojantis savo petankės žaidėjus.

2.14. **Teisėjas** – asmuo, sprendžiantis konkrečias žaidybines situacijas, užtikrinantis petankės taisyklių taikymą varžybų metu ir priimančias su tuo susijusias sprendimus. Pagrindinį ir atsarginį teisėjų varžyboms, įtrauktoms į varžybų kalendorių, iš valdybos sudaryto teisėjų sąrašo skiria varžybų organizatoriai. Atsarginis teisėjas teisėjauja varžybose, jei pagrindinis teisėjas neatvyksta į varžybas arba dėl varžybų metu pablogėjusios sveikatos būklės ar kitų priežasčių negali tęsti teisėjavimo.

2.15. **Varžybos** – laimėtojams nustatyti skirti petankės sporto renginiai, įtraukti į varžybų kalendorių, nepriklausomai nuo to, kas juos organizuoja.

2.16. **Varžybų dalyviai** – petankės žaidėjai / komandos, žiūrovai ir kiti asmenys, kurie (ar kurių veiksmai) tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su tomis varžybomis ar jo dalyviais.

2.17. **Varžybų kalendorius** – valdybos patvirtintas metinis petankės varžybų kalendorius.

2.18. **Varžybų nuostatai** – dokumentas, kuriame nurodomi konkrečių varžybų tikslai, vieta ir laikas, programa, varžybų formatas, oficialūs asmenys, reikalavimai dalyvaujantiems petankės žaidėjams / komandoms, jų registravimosi tvarka ir terminai, dalyvavimo mokestis, įsteigti apdovanojimai, laimėtojų nustatymo būdai ir kita toms varžyboms aktuali informacija.

2.19. **Varžybų protokolai** – dokumentas, kuriame fiksuojama konkrečių varžybų eiga, tarpiniai ir galutiniai rezultatai, laimėtojai, pažeidimai, taikytos sankcijos, protestai ir kt. Varžybų protokolą pasirašo varžybų vadovas, varžybų sekretorius ir teisėjas.

2.20. **Varžybų saugumo taisyklės** – dokumentas, kuriame nurodomos varžybų dalyvių saugumo užtikrinimo priemonės, jų patekimo į varžybų vietą ir išvykimo iš jos sąlygos, žiūrovų zona, vietos ir objektai, į kuriuos draudžiama patekti tam tikroms varžybų dalyvių kategorijoms, evakuojami iš varžybų vietos keliai, saugaus elgesio varžybų metu sąlygos, konkrečios priemonės, skirtos tvarkai ir saugumui varžybų teritorijoje ir jos prieigose užtikrinti, medicinos specialistų (jei pasitelkiami) dislokacijos vieta ir kita su tų varžybų specifika susijusi saugumo informacija.

2.21. **Varžybų vieta** – varžybų nuostatuose apibrėžtas objektas, kuriame įrengtos petankės aikštelės, ir 75 metrų teritorija aplink aikšteles, kai varžybos organizuojamos po atviru dangumi, arba varžybų pravedimo erdvė, kai varžybos organizuojamos uždaroje patalpose.

2.22. **Žaidimo pažeidimas** – petankės taisyklėse numatytų varžymosi nuostatų nevykdymas arba netinkamas vykdymas.

3. Kitos šiame kodekse vartojamos specialią reikšmę turinčios sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose, petankės taisyklėse, Pasauliniame antidopingo kodekse, F.I.P.J.P. ir asociacijos viešai paskelbtuose dokumentuose.

II. ELGESIO NORMOS

3 straipsnis. Elgesio norminimas

1. Petankės sporto plėtojimas ir populiarinimas Lietuvoje yra vienas svarbiausių asociacijos įstatuose numatytų veiklos tikslų. Šio tikslo siekimas neįmanomas, jei petankės bendruomenėje ar varžybose tvyro nesportinė įtampa ir atgrasi atmosfera. Tai lemia būtinybę nustatyti ir visiems, kam taikomas šis kodeksas, laikytis tokių elgesio normų, kurios prisideda prie santykių gerinimo ir teigiamo petankės sporto įvaizdžio kūrimo.

2. Šiame kodekse nustatomos bendrosios etikos ir drausmės normos.

3. Organizaciniai reikalavimai konkrečiose varžybose pateikiami tų varžybų nuostatuose.

4. Varžymosi nuostatos detalios išdėstytos petankės taisyklėse.

4 straipsnis. Etikos normos

1. Šio kodekso 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys privalo:

1.1. būti lojalūs petankės sportui ir jį plėtojančiai bei populiariausiai asociacijai. Draudžiama atlikti bet kokius veiksmus, kuriais diskredituojamas petankės sportas, išreiškiamas nepasitikėjimas asociacija, kaip organizacija, ir joje galiojančia tvarka, daroma žala asociacijos reputacijai, kompromituojami asociacijos organai ar atskiri jų nariai ir pan.;

1.2. laikytis lygiateisiškumo. Draudžiama diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, amžiaus, negalios, religijos ar tikėjimo, seksualinės orientacijos, socialinės ar ekonominės padėties. Diskriminacija nelaikomas atskiros varžybos vyrams ir moterims, neįgaliesiems, pagal amžiaus grupes, taip pat varžybų dalyvių skaičiaus ribojimas;

1.3. elgtis sąžiningai. Draudžiamas manipuliavimas varžybomis, t. y. tyčiniai susitarimai, veikimas arba neveikimas, kuriais bandoma paveikti varžybų eigą ar rezultatą, siekiant visiškai arba iš dalies panaikinti varžybų nuspėjamumą ir taip sau ar kitiems suteikti nepelnytą pranašumą, derinti varžybose siekiamą rezultatą prie lažybų ir pan.;

1.4. elgtis skaidriai. Draudžiama priimti neteisėtą atlygį, bandyti neleistinai paveikti sprendimus priimančius asmenis, varžybų metu naudotis žinomai reikalavimų neatitinkančiais rutuliais, neleistinai judinti rutulius žaidimo aikštelėje ir pan.;

1.5. elgtis garbingai. Draudžiama bet koku būdu priekabauti prie kitų, juos įžeidinėti, žeminti garbę ir orumą, šmeižti, nepagrįstai kaltinti nesąžiningumu ar neskaidrumu ir pan.;

1.6. elgtis kilniai. Draudžiama reikšti nepagarbą ar nepakantumą kitiems dėl jų savybių (išvaizdos, balso, žaidimo stiliaus ir kt.), tyčiotis, smerkti už nesėkmes, atsisakyti pripažinti pralaimėjimą, kvestionuoti neginčytinus sprendimus, viešai dėl jų piktintis ir pan.;

1.7. laikytis privatumo. Draudžiama atskleisti sužinotą neviešą informaciją apie kitų privatų gyvenimą neturintiems teisės susipažinti su ja asmenims, nenaudoti tokios informacijos neleistinam spaudimui, platinti gandus ar melagienes ir pan.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyti su informacijos sklaida susiję draudimai galioja visiems viešinimo būdams – pasisakymams, paskelbimui žiniasklaidoje, talpinimui ar siuntimui elektroninėje erdvėje ir kt.

5 straipsnis. Drausmės normos

1. Šio kodekso 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys privalo:

1.1. elgtis teisėtai. Draudžiami bet kokie teisės pažeidimai, tarp jų smurtas prieš kitus, brutalus elgesys, muštynės, chuliganiški ar agresyvūs veiksmai, teisės normose įtvirtintų dorovės principų pažeidimas išvaizda ar demonstruojamais daiktais ir pan.;

1.2. laikytis organizacinių reikalavimų. Draudžiama atlikti bet kokius veiksmus, kuriais pažeidžiamos petankės taisyklės, konkrečių varžybų nuostatai, galiojančiais asociacijos organų sprendimais patvirtinti dokumentai, įskaitant šiame kodekse įvirtintas elgesio normas ir sankcijų nuginčijimo tvarką, ir pan.;

1.3. elgtis profesionaliai. Draudžiama atlikti bet kokius veiksmus, kuriais trikdomos varžybos arba trukdoma kitiems varžytis, tarp jų vėlavimas, laiko limito viršijimas, neleistinas rutulių rinkimas iš žaidimo aikštelės, stumdymasis, šūkavimas, erzinimas ir pan.;

1.4. elgtis santūriai. Draudžiama necenzūriniais, įžeidžiančiais ar grasinančiais žodžiais, gestais ar veiksmais reaguoti į įvykius, rezultatus ar sprendimus, kurstyti neapykantą, psichologinį arba fizinį smurtą, provokuoti konfliktus, neigiamą varžovų ar žiūrovų reakciją ir pan.;

1.5. laikytis saugumo nuostatų. Draudžiama atlikti bet kokius veiksmus, kuriais pažeidžiami saugumo reikalavimai, keliami neigiamų padarinių grėsmė kitų gyvybei, sveikatai ar turtui, į varžybų kalendorių įtrauktų varžybų metu vartoti arba būti apsvaigusiams nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, žaidimo aikštelėse rūkyti (įskaitant elektronines cigaretes), naudotis mobiliuoju telefonu žaidimo metu ir pan.;

1.6. laikytis asmens duomenų konfidencialumo ir tvarkymo reikalavimų. Draudžiama be teisinio pagrindo rinkti asmens duomenis, naudoti sužinotus asmens duomenis būdais, nesuderinamais su tų duomenų tvarkymo tikslais, viešinti kitų asmens duomenis, tarp jų vaizdo duomenis, ir pan.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyti su informacijos sklaida susiję draudimai galioja visiems viešinimo būdams – pasisakymams, paskelbimui žiniasklaidoje, talpinimui ar siuntimui elektroninėje erdvėje ir kt.

6 straipsnis. Bendrosios elgesio normos atskiroms asmenų kategorijoms

1. Šio kodekso 1 straipsnio 2.1–2.3 papunkčiuose nurodyti asmenys, be bendrųjų elgesio ir drausmės normų, nurodytų šio kodekso 4 ir 5 straipsniuose, privalo:

1.1. elgtis nepriekaištingai. Sprendimus turi priimti asmenys, kurie patys laikosi nustatytų elgesio normų;

1.2. elgtis objektyviai. Sprendimas turi būti pagrįstas ir nešališkas. Tai reiškia, kad asmuo turi veikti nesavanaudiškai, objektyviai vertinti sprendžiamą klausimą ir vengti asmeniškumo, tačiau nesukelia pareigos nusišalinti nuo sprendimo priėmimo ar nuo dalyvavimo ir balsavimo priimant sprendimą. Konkrečių asociacijos organizuojamų varžybų pagrindiniam ir atsarginiam teisėjams neleidžiama dalyvauti tose varžybose, kaip petankės žaidėjams / komandų nariams;

1.3. elgtis apdairiai. Sprendimas turi būti priimamas įvertinus galimas jo pasekmes ir praktinę reikšmę konkrečioms varžyboms bei petankės sporto vystymui;

1.4. elgtis kompetentingai. Sprendimas turi būti priimamas kvalifikuotai ir suteiktų teisių ribose;

1.5. elgtis principingai. Sprendimą priimančias asmenys savo nuomonę turi formuoti ir reikšti, vadovaudamiesi bendraisiais vertybiniais principais ir vidiniu įsitikinimu.

2. Šio kodekso 1 straipsnio 2.5 papunktyje nurodyti asmenys, be bendrųjų elgesio ir drausmės normų, nurodytų šio kodekso 4 ir 5 straipsniuose, privalo:

2.1. užtikrinti, kad jų nariai, t. y. licencijuoti petankės žaidėjai, žinotų petankės taisyklių, šio ir Pasaulinio antidopingo kodekso reikalavimus;

2.2. imtis veiksmingų priemonių (įskaitant pašalinimą iš sporto klubo), kad jų nariai, t. y. licencijuoti petankės žaidėjai, nedarytų pažeidimų arba nedelsiant juos nutrauktų, jų nekartotų bei vykdytų pritaikytas sankcijas.

7 straipsnis. Dopingo draudimas

1. Draudžiami bet kokie antidopingo taisyklių pažeidimai, kaip jie yra apibrėžti ir aiškinami Pasauliniame antidopingo kodekse:

1.1. draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje;

1.2. sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti);

1.3. vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas;

1.4. su buvimo vieta susiję pažeidimai;

1.5. kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį;

1.6. draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo turėjimas;

1.7. neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu;

1.8. draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba bet kokios draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo paskyrimas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti, kai ne varžybų metu tai draudžiama;

1.9. bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti;

1.10. draudžiamieji ryšiai;

1.11. pranešėjų apsauga.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti draudimai nusako petankės žaidėjų ir su jų sportine veikla susijusių asmenų (pagalbinio personalo narių) pareigą žinoti, kas sudaro antidopingo taisyklių pažeidimus ir kokios medžiagos bei metodai įtraukti į draudžiamųjų sąrašą, taip pat kitas Pasauliniame antidopingo kodekse numatytas pareigas.

III. SANKCIJOS

8 straipsnis. Įspėjimas

1. Įspėjimas (angl. *warning*) – nusižengimo atveju individualus raginimas laikytis varžymosi nuostatų ir (ar) elgesio normų, kartu atkreipiant dėmesį į galimas griežtesnes sankcijas, jei šis nusižengimas kartotųsi arba būtų padarytas kitas pažeidimas.
2. Įspėjimas yra nuobauda.
3. Įspėjimu nelaikoma varžybų pradžioje oficialių asmenų pravedamas instruktažas ar skelbiama bendro pobūdžio informacija, prašant dalyvių gerbti varžymosi nuostatus ir laikytis elgesio normų.

9 straipsnis. Rutulio atėmimas

1. Rutulio atėmimas (angl. *cancellation / disqualification of a boule*) – žaidybinis ribojimas.
2. Rutulio atėmimas yra nuobauda.

10 straipsnis. Taškų skyrimas varžovui

1. Taškų skyrimas varžovui (angl. *points to the opponent*) – žaidybinio pranašumo suteikimas pažeidėjo oponentui.
2. Taškų skyrimas varžovui yra nuobauda.

11 straipsnis. Pašalinimas

1. Pašalinimas (angl. *exclusion*) – dalyvavimo vykstančiuose varžybose nutraukimas, sukeltantis pažeidėjo pareigą palikti varžybų vietą.
2. Pašalinimas yra nuobauda, su kuria gali būti derinamos papildomos poveikio priemonės.

12 straipsnis. Diskvalifikacija

1. Diskvalifikacija (angl. *disqualification*) – draudimas dalyvauti į varžybų kalendorių įtrauktose varžybose bet koku statusu. Diskvalifikacija nereiškia licencijos panaikinimo ar galiojimo sustabdymo, t. y. diskvalifikuotajam leidžiama dalyvauti kituose petankės sporto renginiuose (treniruotėse, treniruočių stovyklose, pratybose, seminaruose ir kt.).
2. Diskvalifikacija gali būti ir nuobauda, ir papildoma poveikio priemonė.
3. Diskvalifikacijos rūšys:
 - 3.1. vienkartinė – vykstančiuose varžybose (iš esmės sutampa su šio kodekso 11 straipsnyje nurodyta sankcija) arba būsimoms vienerioms konkrečioms varžyboms;
 - 3.2. daugkartinė – suspendavimas tam tikram, ne ilgesniam kaip 6 mėnesiai, terminui arba būsimoms kelerioms, nuo dvejų iki dešimties, varžyboms. Likusi po varžybų kalendoriaus pabaigos (t. y. po paskutinių varžybų einamaisiais metais) daugkartinės diskvalifikacijos dalis perkeliama į ateinančius metus ir tęsiasi nuo pirmųjų varžybų pagal tų metų varžybų kalendorių.
4. Diskvalifikacija gali būti abipusė, kai varžovai bendrininkauja darant varžymosi nuostatų ar elgesio normų pažeidimus arba kai jie daro priešpriešinius pažeidimus.
5. Automatinė diskvalifikacija netaikoma, t. y. diskvalifikuotajam vykstančiuose varžybose nedraudžiama dalyvauti būsimose varžybose, jei tokia sankcija nėra pritaikyta atskiru sprendimu.

13 straipsnis. Rezultato anuliavimas

1. Rezultato anuliavimas (angl. *non-acceptance of the results*) – pašalintos komandos pasiekimų tose varžybose neįskaitymas.
2. Rezultato anuliavimas yra papildoma poveikio priemonė.

14 straipsnis. Apdovanojimų atėmimas ir (ar) išlaidų padengimas

1. Apdovanojimų atėmimas ir (ar) išlaidų padengimas (angl. *confiscation or restitution of expenses and prizes*) – žaidybinė bei turtinė bausmė.
2. Apdovanojimų atėmimas ar išlaidų padengimas gali būti ir nuobauda, ir papildoma poveikio priemonė.

15 straipsnis. Bauda

1. Bauda (angl. *fine*) – piniginė bausmė.
2. Bauda gali būti ir nuobauda, ir papildoma poveikio priemonė.
3. Baudos ribos – nuo 60 iki 300 eurų.

16 straipsnis. Licencijos panaikinimas

1. Licencijos panaikinimas (angl. *withdrawal of licence*) – teisės dalyvauti bet kokiose petankės sporto renginiuose atėmimas už sporto principų pažeidimą, šiurkščius ar sąmoningai kartojamus petankės taisyklių ir (ar) šio kodekso pažeidimus. Petankės žaidėjų licencijų panaikinimo pagrindai detalizuojami valdybos patvirtintose sportininkų licencijavimo taisyklėse. Valdybos sprendimas išbraukti teisėją iš teisėjų sąrašo prilygsta teisėjo licencijos panaikinimui.
2. Licencijos panaikinimas gali būti ir nuobauda, ir papildoma poveikio priemonė.
3. Licencija panaikinama visam likusiam jos galiojimo laikui, t. y. nuo panaikinimo dienos iki termino, kuriam panaikinta licencija buvo išduota, pabaigos. Laikinas licencijos galiojimo sustabdymas netaikomas.
4. Nauja licencija petankės žaidėjui, kuriam buvo panaikinta licencija, gali būti išduota tik po panaikintoje licencijoje nurodyto termino pabaigos ir tik išlaikius petankės taisyklių bei šio kodekso žinių testą (egzamimą).

17 straipsnis. Pašalinimas iš asociacijos narių

1. Pašalinimas iš asociacijos narių – sporto klubo narystės santykių su asociacija nutraukimas už asociacijos įstatuose numatytus pažeidimus.
2. Pašalinimas iš asociacijos narių yra nuobauda.

18 straipsnis. Sankcijos už antidopingo taisyklių pažeidimą

1. Sankcijas už antidopingo taisyklių pažeidimą reglamentuoja Pasaulinis antidopingo kodeksas.

IV. SANKCIJŲ TAIKYMAS

19 straipsnis. Sankcijų taikymo principai

1. Sankcijos taikomos laikantis šių principų:
 - 1.1. išaiškintas pažeidimas negali būti paliktas nenagrinėtas ir neįvertintas;
 - 1.2. už pažeidimus gali būti taikomos pažeidimo padarymo metu galiojančiose asociacijos įstatų, petankės taisyklių, šio ir Pasaulinio antidopingo kodekso redakcijose numatytos sankcijos;
 - 1.3. sankcijos negali būti taikomos iš anksto, t. y. taikomos tik po pažeidimo;
 - 1.4. sankcijos turi būti proporcingos pažeidimui, t. y. taikomos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, padarymo aplinkybes ir sukeltas pasekmes;
 - 1.5. sankcijos turi būti baudinio, prevencinio ir kompensacinio pobūdžio, t. y. parinktos taip, kad atgrasytų nuo pažeidimų, užkirstų kelią jų kartojimui ateityje ir, kai įmanoma, ištaisytų susiklosčiusią padėtį;
 - 1.6. už pažeidimą paprastai skiriama viena nuobauda (jei petankės taisyklės ar Pasaulinis antidopingo kodeksas nenumato ko kita), su kuria gali būti derinama viena ar kelios papildomos poveikio priemonės, atsižvelgiant į pažeidėjo ketinimus, elgesį iki ir po pažeidimo, pažeidimų kartotinumą ir pan.;
 - 1.7. parinktos sankcijos turi derėti tarpusavyje, t. y. viena neturi kliudyti kitų įvykdymui (pvz., nedera daugkartinė diskvalifikacija kartu su licencijos panaikinimu) ir viena neturi dubliuoti kitų (pvz., bauda už baudos nesumokėjimą);
 - 1.8. esant pažeidimų daugumai atsakomybė nebendrinama, t. y. už kiekvieną pažeidimą sankcijos taikomos atskirai;
 - 1.9. sankcijos negali būti taikomos lygtinai, t. y. negali būti nustatytas bandomasis laikotarpis, per kurį pasikartojus pažeidimui įsigaliojotų sankcijos.

2. Sankcijų nevykdymas yra šiurkštus pažeidimas, už kurį savo ruožtu atsiranda atsakomybė pagal šį kodeksą.

3. Sporto klubas atsako už savo narių, t. y. licencijuotų petankės žaidėjų, ugdymą, petankės taisyklių, šio ir Pasaulinio antidopingo kodekso reikalavimų žinojimą, varžymosi nuostatų ir elgesio normų laikymąsi bei sankcijų vykdymą. Todėl šio kodekso 15 straipsnyje nurodyta sankcija gali būti taikoma arba pažeidėjui, arba sporto klubui, licencijavusiam pažeidimą padariusį petankės žaidėją.

4. Sporto klubo (ar jo atstovų varžybose) veiksmingų priemonių nesėdimas savo narių, t. y. licencijuotų petankės žaidėjų, pažeidimams nutraukti ar sankcijoms įvykdyti yra savarankiškas šio kodekso pažeidimas, už kurį sporto klubui taikoma šio kodekso 15 arba 17 straipsnyje nurodyta sankcija.

20 straipsnis. Sankcijų taikymas varžybų metu

1. Varžybų metu sankcijas savo kompetencijos ribose gali taikyti tik teisėjas ir organizacinis komitetas.

2. Varžybų metu teisėjas, vadovaudamasis petankės taisyklėmis ir šiuo kodeksu bei atsižvelgdamas į F.I.P.J.P. ir (ar) Europos petankės konfederacijos paskelbtas teisėjavimo rekomendacijas, turi teisę taikyti:

2.1. petankės žaidėjams / komandoms – sankcijas, nurodytas šio kodekso 8–13 straipsniuose;

2.2. žiūrovams ir kitiems asmenims, kurie (ar kurių veiksmai) tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su tuo renginiu ar jo dalyviais (išskyrus organizacinio komiteto narius), – sankcijas, nurodytas šio kodekso 8 ir 11 straipsniuose.

3. Teisėjas negali taikyti sankcijų organizacinio komiteto nariams. Teisėjo pastabos dėl organizacinio komiteto narių netinkamo elgesio įrašomos į varžybų protokolą. Nurodytus faktus po varžybų nagrinėja EDK.

4. Varžybų metu organizacinis komitetas, vadovaudamasis petankės taisyklėmis ir šiuo kodeksu, turi teisę taikyti:

4.1. petankės žaidėjams / komandoms – sankciją, nurodytą šio kodekso 14 straipsnyje;

4.2. žiūrovams ir kitiems asmenims, kurie (ar kurių veiksmai) tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su tuo renginiu ar jo dalyviais (išskyrus teisėją), – sankcijas, nurodytas šio kodekso 8 ir 11 straipsniuose.

5. Organizacinis komitetas negali taikyti sankcijų teisėjui, kištis į jo darbą, kvestionuoti ar naikinti teisėjo priimtų sprendimų arba priimti priešingų sprendimų. Organizacinio komiteto pastabos dėl teisėjo netinkamo elgesio įrašomos į varžybų protokolą. Nurodytus faktus po varžybų nagrinėja EDK.

6. Asmenys, pastebėję pažeidimus varžybų metu ir (ar) nuo jų nukentėję, praneša apie tai teisėjui arba varžybų sekretoriui, tačiau tik pertraukose arba prieš paskelbiant varžybų pabaigą. Dėl pažeidimo fakto aiškinasi pagal kompetenciją teisėjas ar organizacinis komitetas, kurie, esant nustatytiems pažeidimams, taiko sankcijas, o jei klausimai viršija jų kompetenciją – informacija apie pažeidimus įrašoma į varžybų protokolą ir nagrinėjama šio kodekso 23 straipsnyje nustatyta tvarka.

21 straipsnis. Sankcijų taikymo varžybų metu tvarka

1. Varžybų metu sankcijos taikomos taip:

1.1. teisėjas parodo petankės žaidėjui / komandai taip, kad pažeidėjas matytų:

1.1.1. geltoną kortelę, jei už pažeidimą skiriamas įspėjimas;

1.1.2. oranžinę kortelę, jei už pažeidimą skiriamas rutulio atėmimas;

1.1.3. raudoną kortelę, jei už pažeidimą skiriamas pašalinimas;

1.2. teisėjas paskelbia apie taškų skyrimą varžovui;

1.3. teisėjas parodo į žiūrovą ar kitą asmenį, kurio veiksmai tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su tuo renginiu ar jo dalyviais (išskyrus organizacinio komiteto narius), ir paskelbia apie jo įspėjimą ar pašalinimą;

1.4. varžybų vadovas parodo į žiūrovą ar kitą asmenį, kurio veiksmai tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su tuo renginiu ar jo dalyviais (išskyrus teisėją), ir paskelbia apie jo įspėjimą ar pašalinimą;

1.5. varžybų vadovas prieš varžybų pabaigą paskelbia apie apdovanojimų atėmimą ir (ar) išlaidų padengimą.

2. Varžybų metu taikytos sankcijos turi būti įrašytos į varžybų protokolą.

22 straipsnis. Sankcijų taikymas ne varžybų metu

1. Ne varžybų metu sankcijas savo kompetencijos ribose gali taikyti tik asociacijos organai ir Pasauliniame antidopingo kodekse numatyti subjektai.
2. EDK, vadovaudamasi šiuo kodeksu, turi teisę taikyti:
 - 2.1. petankės žaidėjams – sankcijas, nurodytas šio kodekso 12, 13 ir 15 straipsniuose;
 - 2.2. sporto klubams, per kuriuos yra licencijuoti petankės žaidėjai, – sankciją, nurodytą šio kodekso 15 straipsnyje;
 - 2.3. organizacinio komiteto nariams ir teisėjams – sankcijas, nurodytas šio kodekso 8, 12 ir 15 straipsniuose.
3. Jei būtina, EDK gali pateikti motyvuotą teikimą:
 - 3.1. prezidentui – dėl licencijos panaikinimo petankės žaidėjui klausimo svarstymo;
 - 3.2. valdybai – dėl licencijos panaikinimo teisėjui (išbraukimo iš teisėjų sąrašo) arba sporto klubo pašalinimo iš asociacijos narių klausimo svarstymo.
4. Prezidentas, vadovaudamasis šiuo kodeksu, turi teisę taikyti petankės žaidėjams sankciją, nurodytą šio kodekso 16 straipsnyje.
5. Valdyba, vadovaudamasi šiuo kodeksu, turi teisę:
 - 5.1. taikyti teisėjams šio kodekso 16 straipsnyje nurodytą sankciją;
 - 5.2. taikyti sporto klubams šio kodekso 17 straipsnyje nurodytą sankciją;
 - 5.3. spręsti klausimą dėl šio kodekso 14 straipsnyje nurodytos sankcijos įvykdymo tvarkos.
6. Pasauliniame antidopingo kodekse numatyti subjektai taiko sankcijas, nurodytas šio kodekso 18 straipsnyje. Asociacijos organai turi pareigą imtis priemonių, kad būtų tinkamai įgyvendintos už antidopingo taisyklių pažeidimą pritaikytos sankcijos.

23 straipsnis. Sankcijų taikymo ne varžybų metu tvarka

1. Varžybų vadovas privalo per 3 darbo dienas po varžybų pabaigos perduoti prezidentui tinkamai įforminto (užpildyto ir pasirašyto) varžybų protokolo originalą. Jei varžybų vadovas per nustatytą terminą neperduoda prezidentui varžybų protokolo originalo arba perduoda jį netinkamai įformintą, prezidentas informuoja apie tai EDK. Tokiu atveju EDK taiko sankcijas varžybų vadovui ir išreikalauja varžybų protokolo originalą.
2. Prezidentas perduoda nagrinėti turimą medžiagą apie pažeidimą pagal kompetenciją EDK ir (ar) valdybai (toliau šiame straipsnyje – atitinkamas asociacijos organas), kai:
 - 2.1. per 3 darbo dienas po varžybų protokolo originalo gavimo įvertinęs varžybų metu taikytas sankcijas, pareikštus protestus bei pastabas, nustato, kad yra pagrindas svarstyti varžybų dalyvių atsakomybės klausimą;
 - 2.2. nustato arba gauna informacijos apie elgesio normų pažeidimą ne varžybų metu;
 - 2.3. nubaustasis neįvykdo pritaikytos sankcijos arba nepaiso šiame kodekse apibrėžtos sankcijų nuginčijimo tvarkos.
3. Medžiaga perduodama atitinkamo asociacijos organo pirmininkui, kuris sprendžia dėl būtinumo sušaukti posėdį perduotai medžiagai nagrinėti. Nusprendęs šaukti posėdį, atitinkamo asociacijos organo pirmininkas neatidėliotinai praneša apie tai prezidentui ir kitiems atitinkamo asociacijos organo nariams.
4. Prezidentas, gavęs atitinkamo asociacijos organo pirmininko pranešimą apie šaukiamą posėdį perduotai medžiagai nagrinėti, per 2 darbo dienas užtikrina informacijos paskelbimą asociacijos interneto svetainėje, nuroydamas numatomą posėdžio laiką ir vietą, svarstytiną klausimą ir suinteresuotus asmenis (pažeidėją, nukentėjusius ir kitus asmenis, galinčius suteikti informacijos apie pažeidimo aplinkybes).
5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas skelbimas yra raginimas suinteresuotiems asmenims iki posėdžio pradžios pateikti paaiškinimus raštu, taip pat laikomas pažeidėjo kvietimu atvykti į šaukiamą posėdį. Pranešimą pažeidėjui prezidentas papildomai perduoda per sporto klubą, licencijavusį pažeidimą padariusį petankės žaidėją.

6. Pažeidėjui iki posėdžio pradžios nepateikus paaiškinimo raštu ir (ar) neatvykus į šaukiamą posėdį, atitinkamas asociacijos organas išnagrinėja perduotą medžiagą pagal turimus įrodymus ir neišklausęs pažeidėjo.

7. Atitinkamo asociacijos organo posėdžių šaukimo ir sprendimų priėmimo tvarka nustatyta asociacijos įstatuose.

8. Atitinkamo asociacijos organo nariai posėdyje, prieš balsuodami dėl sprendimo:

8.1. išklauso atvykusius suinteresuotus asmenis;

8.2. įvertina esamus įrodymus pagal tikimybių pusiausvyros principą, t. y. kai įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus;

8.3. šiame kodekse nustatytus vertinamojo pobūdžio kriterijus (pvz., įžeidžiantys ar grasinantys žodžiai ir pan.) taiko pagal vidutinio jautrumo žmogaus standartus.

9. Klausimai atitinkamo asociacijos organo posėdyje svarstomi ir sprendimai priimami lietuvių kalba. Jei suinteresuotas asmuo nemoka lietuvių kalbos, jis turi savarankiškai pasirūpinti vertėjo pagalba.

10. Atitinkamo asociacijos organo pirmininkas turi per 3 darbo dienas perduoti prezidentui posėdžio protokolo originalą su visais priedais.

11. Prezidentas, nustatęs pagrindą taikyti pažeidėjui šio kodekso 16 straipsnyje nurodytą sankciją, surenka pažeidimo įrodymus ir nustato pažeidėjui 7 kalendorinių dienų terminą pateikti paaiškinimus raštu. Pasibaigus šiam terminui prezidentas vienasmeniškai, pagal esamus įrodymus ir vidinį įsitikinimą, priima sprendimą dėl sankcijos (ne)taikymo. Sprendimas taikyti sankciją įforminamas įsakymu.

12. Asmenys, pastebėję elgesio normų pažeidimus ne varžybų metu ir (ar) nuo jų nukentėję, praneša apie tai prezidentui raštu.

13. Sprendimai dėl sankcijų taikymo įsigalioja nuo jų priėmimo.

14. Prezidentas privalo užtikrinti, kad informacija apie atitinkamo asociacijos organo ar savo sprendimą dėl sankcijų taikymo per 7 kalendorines dienas nuo sprendimo priėmimo dienos būtų paskelbta asociacijos interneto svetainėje ir pateikta pažeidėjui arba sporto klubui, licencijavusiam pažeidimą padariusį petankės žaidėją.

15. Sankcijų už antidopingo taisyklių pažeidimą taikymo tvarką reglamentuoja Pasaulinis antidopingo kodeksas.

V. SANKCIJŲ NUGINČIJIMAS

24 straipsnis. Varžybų metu taikytų sankcijų nuginčijimas

1. Varžybų metu teisėjo priimti sprendimai dėl konkrečių žaidybinių situacijų (rutulių patikrinimo, matavimų rezultatų ir kt.) yra galutiniai ir neskundžiami.

2. Varžybų metu ginčijimasis su teisėju ar organizaciniu komitetu dėl jų taikomų sankcijų yra drausmės pažeidimas. Nubaustasis gali varžybų metu, tačiau tik pertraukose arba prieš paskelbiant varžybų pabaigą, pranešti varžybų sekretoriui apie protestą dėl teisėjo ar organizacinio komiteto pritaikytos sankcijos. Protestas įrašomas į varžybų protokolą.

3. Jei pareikštas protestas dėl taikytos sankcijos yra priimtinas, jį nagrinėja EDK šio kodekso 23 straipsnyje nustatyta tvarka. EDK sprendimas dėl protesto yra galutinis ir neskundžiamas.

25 straipsnis. Ne varžybų metu taikytų sankcijų nuginčijimas

1. EDK sprendimai taikyti sporto klubui šio kodekso 15 straipsnyje nurodytą sankciją gali būti skundžiami visuotiniam narių susirinkimui. Skundas su pagrindžiančiais dokumentais paduodamas prezidentui per 10 kalendorinių dienų nuo dienos, kada sporto klubas sužinojo arba turėjo sužinoti apie jam pritaikytą sankciją. Skundas, paduotas praleidus nustatytą terminą, nepriimamas ir gražinamas jį padavusiam asmeniui. Prezidentas, gavęs sporto klubo skundą per nustatytą terminą, asociacijos įstatuose nustatyta tvarka sušaukia visuotinį narių susirinkimą, į kurio darbotvarkę, be kitų klausimų, įtraukia gauto skundo nagrinėjimą. Skundo priėmimas stabdo pritaikytos sankcijos vykdymą iki visuotinio narių susirinkimo sprendimo, kuris yra galutinis ir neskundžiamas.

2. EDK sprendimai petankės žaidėjams taikyti šio kodekso 12 straipsnio 3.2 papunktyje arba 15 straipsnyje nurodytas sankcijas gali būti skundžiami valdybai. Skundas paduodamas ir nagrinėjamas šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.

3. EDK sprendimai dėl kitų sankcijų taikymo, taip pat sprendimai procedūriniais EDK posėdžių klausimais yra neginčijami.

4. Valdybos sprendimai taikyti sporto klubui šio kodekso 17 straipsnyje nurodytą sankciją gali būti skundžiami visuotiniam narių susirinkimui. Skundas paduodamas ir nagrinėjamas asociacijos įstatuose nustatyta tvarka. Visuotinio narių susirinkimo sprendimas dėl skundo yra galutinis ir neskundžiamas.

5. Valdybos sprendimai taikyti teisėjams šio kodekso 16 straipsnyje nurodytą sankciją, sprendimai dėl šio kodekso 14 straipsnyje nurodytos sankcijos įvykdymo tvarkos, taip pat sprendimai procedūriniais valdybos posėdžių klausimais yra neginčijami.

6. Prezidento sprendimai taikyti petankės žaidėjams šio kodekso 16 straipsnyje nurodytą sankciją gali būti skundžiami valdybai. Skundas paduodamas ir nagrinėjamas šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka.

7. Šio straipsnio 2 ir 6 dalyse numatyti skundai gali būti paduoti prezidentui per 10 kalendorinių dienų nuo dienos, kada nubaustasis sužinojo arba turėjo sužinoti apie jam pritaikytą sankciją. Skunde turi būti išdėstyti nesutikimo su sankcija motyvai ir nurodytas elektroninio pašto adresas pranešimams. Skundas, paduotas praleidus nustatytą terminą ir (ar) neatitinkantis turinio reikalavimų, nepriimamas ir gražinamas jį padavusiam asmeniui. Prezidentas, per nustatytą terminą gavęs turinio reikalavimus atitinkantį skundą, perduoda jį valdybos pirmininkui, kuris per 20 kalendorinių dienų sušaukia valdybos posėdį ir skunde nurodytu elektroninio pašto adresu išsiunčia kvietimą atvykti į posėdį nubaustąjį. Nagrinėjant skundą valdybos posėdyje gali dalyvauti valdybos nariai, prezidentas ir asmeniškai nubaustasis (atstovavimas neleidžiamas). Valdybos procedūriniu sprendimu posėdyje prireikus gali dalyvauti liudytojai ir ekspertai. Skundo priėmimas stabdo pritaikytos sankcijos vykdymą iki valdybos sprendimo, kuris yra galutinis ir neskundžiamas.

8. Sankcijų už antidopingo taisyklių pažeidimą nuginčijimo tvarką reglamentuoja Pasaulinis antidopingo kodeksas.

26 straipsnis. Sankcijų nuginčijimo tvarkos nepaisymas

1. Šiame kodekse apibrėžta sankcijų nuginčijimo tvarka yra pakankama griežtesnėms sankcijoms apskūsti asociacijos viduje bei užtikrina paprastą, greitą ir neatlygintinį skundų nagrinėjimą.

2. Sankcijų nuginčijimo tvarkos nepaisymas yra šiurkštus šio kodekso pažeidimas. Asmuo, kuris kreipiasi į išorės instituciją (teismą, arbitražą) ar žiniasklaidos priemones nepasinaudojęs suteikiamomis vidinėmis nuginčijimo galimybėmis, tuo pačiu išreiškia neloyalumą asociacijai ir nepasitikėjimą joje galiojančia tvarka, daro žalos asociacijos reputacijai ir petankės sporto įvaizdžiui, sukelia papildomas išlaidas. Jei tai padarė asmuo, turintis galiojančią licenciją, sprendinys klausimas dėl šio kodekso 16 straipsnyje nurodytos sankcijos taikymo. Jei tai padarė sporto klubas, sprendinys klausimas dėl šio kodekso 17 straipsnyje nurodytos sankcijos taikymo.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis. Kodekso galiojimas

1. Šis kodeksas įsigalioja nuo patvirtinimo visuotinio narių susirinkimo sprendimu dienos.
2. Šis kodeksas taikomas tiems pažeidimams, kurie padaromi po šio kodekso įsigaliojimo.
3. Šis kodeksas gali būti pakeistas ar papildytas visuotinio narių susirinkimo sprendimu.